

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

The Financial Management Development on The Organic Vegetables Group in
Tumbon Nongpakrung, Muang District, Chiang Mai Province.

โดย

รองศาสตราจารย์พรพรรณ ชัยปิ่นชนะ

รายงานวิจัย ฉบับที่ 316

พ.ศ. 2557

มหาวิทยาลัยพายัพ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อชี้แนะ ตรวจสอบโครงร่างวิจัยและรายงานผลการวิจัย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. รวี ลงกานี อาจารย์ประจำ ภาควิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รองศาสตราจารย์จำเนียร บุญมาก รองผู้อำนวยการสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อาจารย์ ดร.วัลภา วงศ์จันทร์ คณบดีคณะบัญชีการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษบา อารีย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิกุล พงษ์กลาง อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบัญชีการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพายัพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ราญ ไชยเมือง หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ อาจารย์ ดร.กัญญ์พัสวีย์ กล่อมธงเจริญ รองคณบดี ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และ รองศาสตราจารย์อรพิน สันติธีรากุล หัวหน้าภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยพายัพที่ เป็นผู้สนับสนุนทุนในการดำเนินโครงการวิจัย ขอขอบคุณ อาจารย์พิมพ์ประภา วรรณเนตร รวมทั้งเจ้าหน้าที่สำนักวิจัยมหาวิทยาลัยพายัพทุกท่านที่ เป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจ จนทำให้การดำเนินโครงการวิจัยนี้สำเร็จเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์

พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ

ธันวาคม 2557

1. ประเทศ : ไทย
2. หมายเลขงานวิจัย :
3. ชื่อเรื่อง(ภาษาไทย) : การพัฒนาการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. ชื่อเรื่อง(ภาษาอังกฤษ) : The Financial Management Development on The Organic Vegetables Group in Tumbon Nongpakrung, Muang District, Chiang Mai Province.
5. ผู้เขียน : นางพรรณนุช ชัยปิ่นชนะ
6. หน่วยงาน : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ
7. ประเภทเอกสาร : รายงานวิจัย
8. รายละเอียดของงานพิมพ์ : รายงานการวิจัย ขนาด 89 หน้า
9. วันที่ตีพิมพ์ : 24 ธันวาคม 2557
10. ภาษา : ไทย
11. หน่วยงานที่ให้ทุน : มหาวิทยาลัยพายัพ
12. คำหลัก : การจัดการการเงิน (Financial Management)
ผักอินทรีย์ (Organic Vegetables)

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่งอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาประชากรซึ่งเป็นคณะกรรมการกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 13 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกการสนทนากลุ่มย่อย อีกทั้งการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนด้วยการตุ้งานชุมชนต้นแบบ การลงมือดำเนินการตามหลักวงจร P-D-C-A ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการ

ปรับปรุงแก้ไข ระยะเวลาในการศึกษาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 ถึง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2558
ระยะเวลา 12 เดือน

ค. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่งไม่มีระบบการจัดการการเงินของกลุ่มฯ การบันทึกข้อมูลทางบัญชีการเงินใช้เพียงการบันทึกช่วยจำ ผู้วิจัยได้ร่วมกับกลุ่มตัวอย่างดำเนินการสร้างระบบการจัดการการเงินของกลุ่มฯ ตามหลักวงจร P-D-C-A โดยสามารถพัฒนาระบบบัญชีการเงินที่เหมาะสมกับบริบทกลุ่ม รวมทั้งออกแบบระบบการเงินและเอกสารทางการเงินที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการขายสินค้าเงินสด ระบบการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อและระบบการรับค่าสินค้าเป็นเงินเชื่อ กลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมโดยวิธีการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) ได้ทดลองจดบันทึกข้อมูลต้นทุนผันแปรในแบบฟอร์มลงรายการต้นทุนผันแปรที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น และสามารถแยกรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรหรือขาดทุนได้อย่างชัดเจน รู้จักวิธีคำนวณหาต้นทุนการผลิตเพื่อวางแผนการดำเนินงานในอนาคตได้

1. Country : Thailand
2. Research Report Number :
3. Name (Thai) : การพัฒนาการจัดการการเงินของกลุ่มผักอินทรีย์
ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยการ
มีส่วนร่วมของชุมชน
4. Name (English) : The Financial Management Development on The
Organic Vegetables Group in Tumbon Nongpakrungs,
Muang District, Chiang Mai Province.
6. Organization : Business Administration , Payap University
7. Type of Document : Research Report
8. Pages : 89 pages
9. Date Printed : 24 December, 2014
10. Language of Document : Thai
11. Funding Organization : Payap University
12. Keyword : การจัดการการเงิน (Financial Management)
ผักอินทรีย์ (Organic Vegetables)

Abstract

A. Scope of the Study

This research is participatory action research (PAR). Aims to create a financial management system of the organic vegetables group in Tumbon Nongpakrungs, Muang District, Chiang Mai Province.

B. Research Methodology

This study was done by in-depth interviews and focus group the third teen respondents of the organic Nongpakrang Chiang Mai group, and the creation of community learning process by viewing the model community. Action by the P-D-C-A cycle. The duration of the study on 28 February 2557 to 28 February 2558.

C. Conclusion

The study has discovered that in the past, the organic Nongpakrang group no financial management systems. The Group's financial accounting records only the memo; therefore, three appropriate financial accounting systems were made based on the P-D-C-A cycle. Three appropriate financial accounting systems were as follows: cash sales system, credit sales system and payment Systems. These constructed systems were used to experiment on the respondents. The respondents have been trained by the actual work (On the Job Training). They have the ability to extract revenue, expenses, gains and losses as well, including how to calculate the cost to prepare the action plan for the future.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	6
ระยะเวลาทำการวิจัย	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิด ทฤษฎี	8
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
กระบวนการวิจัย	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
ขอบเขตของการศึกษา	29
ขอบเขตเนื้อหา	29
ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	31
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	74
ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	
บริบทชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง อ. เมือง จ. เชียงใหม่	80
ประวัตินักวิจัย	87

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 รายการจ่ายลงทุนโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อสุขภาพ	32
ตารางที่ 4.2 รายการจ่ายลงทุนเริ่มแรก โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อสุขภาพ	65
ตารางที่ 4.3 แสดงรายละเอียดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ใช้ในการปลูกผักของกลุ่มฯ	66
ตารางที่ 4.4 แสดงรายละเอียดต้นทุนผันแปร 1 รอบการปลูกผักของกลุ่มฯ	67
ตารางที่ 4.5 แสดงปริมาณผลผลิต ราคาขาย รายได้จากการขาย ต้นทุนผันแปร และต้นทุนค่าเสื่อมราคาซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด และผลตอบแทน	68

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4-1 สัมภาษณ์เชิงลึกการรวบรวมข้อมูลสภาพสถานภาพการเงินกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่งภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน	33
แผนภาพที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ คัดเลือกและกำหนดโครงการพัฒนาการจัดการการเงิน โดยใช้ TOWS Matrix	40

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4-1 สัมภาษณ์เชิงลึกการรวบรวมข้อมูลสภาพสถานภาพการเงินกลุ่มผักอินทรีย์ ตำบลหนองป่าครั่งภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน	33
ภาพที่ 4-2 การบันทึกข้อมูลการเงินกลุ่มผักอินทรีย์ตำบลหนองป่าครั่ง	35
ภาพที่ 4-3 สมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย	46
ภาพที่ 4-4 สมุดทะเบียนสินทรัพย์ถาวร	47
ภาพที่ 4-5 สมุดทะเบียนสมาชิกและหุ้น	48
ภาพที่ 4-6 สมุดบัญชีย่อยลูกหนี้ขายสินค้าเงินเชื่อ	49
ภาพที่ 4-7 สมุดบัญชีย่อยเจ้าหนี้ซื้อสินค้าเงินเชื่อ	50
ภาพที่ 4-8 การอบรมกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงินโดยวิธีการอบรมการปฏิบัติงานจริง (On the Job Training)	51
ภาพที่ 4-9 แบบลงรายการต้นทุนผันแปร 1 รอบการเพาะปลูก	52
ภาพที่ 4-10 การติดตามกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงิน	53
ภาพที่ 4-11 การติดตามกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงินลงในเอกสารประกอบ การลงบัญชีในใบเสร็จรับเงิน	54
ภาพที่ 4-12 การติดตามกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงินในระบบการขายสินค้าเงินสด	54
ภาพที่ 4-13 การติดตามกระบวนการบันทึกข้อมูลทางการเงินในสมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย	55
ภาพที่ 4-14 การทัศนศึกษาศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนโพธิ์ทองเจริญ ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด	56
ภาพที่ 4-15 คุณเจริญ ยกคำจู หมอดินอาสาดีเด่นสถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ ประจำปี 2550 กรรมการหมู่บ้านและประธานกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ 100 % ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนโพธิ์ทองเจริญ	59

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4-16 การทัศนศึกษาที่ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนโพธิ์ทองเจริญ	59
ภาพที่ 4-17 การสอนการคำนวณต้นทุนผลิต	60
ภาพที่ 4-18 การวัดพื้นที่แปลงเพาะปลูกเพื่อนำไปคำนวณต้นทุนผลิต	61
ภาพที่ 4-19 เอกสารทดลองการบันทึกข้อมูลค่าใช้จ่ายผันแปรรวมของกลุ่ม ฯ	62
ภาพที่ 4-20 การทดลองลงข้อมูลค่าใช้จ่ายผันแปรรวมลงในแบบลงรายการต้นทุนผันแปร 1 รอบการเพราะปลูก	64